

1547

Debreczen, 1912.

Hírlapkönyvtári
Névjedéknapi
1913. 483. sz.

UJ

H 12, 16, 26, 33, 45, 67,
93, 138, 177
Péntek, május 24.

DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen,
Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam.

I. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona;
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Barázdák

Ki tudja mit hoz a holnap? Szomorú most a politikai helyzet. Még ezután lesz azonban szomorú. Még most az elején tartunk. Gondterhes barázdák jelennek meg mindenkinek az arcán, akit csak egy kevéssé is érdeklí a mi szerencsétlen helyzetünk. Mi lesz, mi lesz? Minden arcon ez a nagy kérdőjel ül.

Ugy látszik, hogy sok, nehéz megpróbáltatásban lesz mostanában részünk. Szükség van az összetartásra. Tartson is össze minden magyar ember. Ugy is szélszűz, veszedelmes nép vagyunk. Ez a szerencsétlenség nehezedik ránk ezredéves átok gyanánt.

Ha összetartunk, akkor nem kell félnünk a vihartól. — A vész csak megedzi a bátrakat. Ha most egyik leszünk szívvel-lélekkel: — akkor lesz Magyarország.

A por városára jó idő jár mostanában. Ez az áldott májusi ég bőven ontja ránk áldásait. Így még csak tűrhető öntözés nélkül is Debreczen. Hogyha ilyen szabályos egymásutánban nyílnának meg az ég csatornái, akkor nyugalomba vonulhatnának a város öreg öntöző kocsijai is. Hiszen úgy is beroszdnának a sok használatól.

Már ide vagy oda, a fő az, hogy nem kell locsolni és a nemes tanácsnak a világért sem akarunk ezért szemrehányást tenni. Csak aztán tessék utána pótolni az elmulasztottakat is, amikor fulladozni fogunk a nagy porfelhőben. Istenem, milyen jó és áldott ez a május!

Akinek életében haláhirét költik, az nagyon sokáig él, — mondja a közmondás. Ime most beteljesedett ez az igazság ujjalag. Az öreg «Debreczen»-nek is istentudja hányszor költötték már haláhirét. És ime: fel-támadt, megerősödött. Hatalmasabb és erősebb lesz, mint valaha. Kár volt tehát a függetlenség eszméi el-lenségeinek megöröklés az igazi füg-getlenség régi, dicsőséges organumá-nak a halálán. Korai volt az öröm, A Debreczen-ből «Uj Debreczen» lett, akár tetszik, akár nem tetszik azok-nak az uraknak.

Beköszöntő.

Debreczen, május 24.

Banális és elcsépett dolog volna, ha nagy hangú frázisokkal rdnánk programot az Uj Debreczen-nek. A szavak nagyon szép, színes jószágok, de sajnos, legtöbbször még akkor is könnyen elröpülnek, ha nyomdafesték utján szaladnak világra. A nagy hangú fogadkozások és rettenetes mell-versek ideje már lejárt.

De meg nem is kell különben sem körvonatolni azokat a vezérelveket, amelyek az Uj Debreczen-t vezetni fogják. Az Uj Debreczen sem szolgálhat más eszmét, mint amelyet elődje, az öreg «Debreczen» 45 évig szolgált tisztességgel, becsülettel, törhetetlen eihűséggel. Köntösben, formában megújultunk, hiszen a természet rendje, hogy minden haladjon, fejlődjön: de lélekben csak a régiak maradunk.

Az Uj Debreczen tántoríthatatlan hivatásos továbbra is azoknak a szent törekvéseknek, amelyek a nagy, hatá-los és boldog Magyarország megte-remtését célozzák. Régi hűvvel, az új erővel fogunk azért a nagy eszméért harcolni minden erőnkkel. Most különösen szükség van erre. Nagy megpróbáltatások előtt állunk.

Nyugtat felől vész, vihar fenyeget. A lég szinte fojtó. Mennydörgés tompa moraja hallik és villámok cikáznak a sötétben. Minden jel arra mutat, hogy nagy események küszöbén vagyunk. Nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap. Magyarország most döntő-jendő sorsa felett. Most vagy soha! A nagy idők teljessége el fog következni. Vigyáznunk és kétszeresen meg kell fontolni, hogy mit cselekszünk most.

Itt a vihar. Edzett emberek keilenek a gátra. Olyanok, akiknek helyén van a szívük és karjuk. Most nemcsak dolgozni, hanem küzdeni kell. Küzdeni teljes erőnkkel rettenetes elszántsággal. Minden igaz ember ragadjon kötelet és kondítsa meg a vészharangokat. Tette fel! Cselekednünk kell!

Mi kiakarjuk venni részünket derékasan ebből a küzdelemből. Az Uj Debreczen első lesz mindig azok között, akik lándzsát törnek Magyarorszá- g boldogságáért, függetlenségéért. És mivel háboru van, katonára van

szükség. Erősebb és hatalmasabb fegy- verekkel kell küzdenünk, mint eddig, Fordulóponton vagyunk. Mi tőlünk függ minden: az a kérdés, hogy mi- lyen becsülettel szolgáljuk a szent ügyet. Sok kísértésnek lesz mindenki kitéve. De ez nem baj. Legyünk ke- vesen, de azian akik együtt vagyunk: emberrnyi emberekként álljuk meg a sarat.

Az Uj Debreczen nemcsak az or- szágos, hanem a városi politikában is ugyancsak az elvek fogják vezé- relni: mindent a közért és a közér- dekért. És ettől az elvtől nem tántoríthat el bennünket semmi. Váro- sunk érdekei ép oly szentek előttünk, mint hazánk érdekei. Semmi sem fog elretenteni bennünket, hogy igaz meggyőződésünket érvényesítsük. — Mert nagy szükség van erre. Debre- czen nagy étalakulások viharát szen- vedi most át. A régi Debreczen: om- jain egy nagyobb, hatalmasabb Uj Debreczen épül. Minden étalakulás előtt áll. És a zavaroknak minden időben meg voltak a kulisszái. Kétsze- res éberséggel kell tehát most vigyáz- nunk városunk érdekeire. Az Uj Debreczen azt fogja munkálni minden erejével, telkesedéssel és odaadással.

Azt hisszük, hogy felesleges és teljesen céltalan volna hangoztatni azt, hogy minden közéleti tevékeny- ségünkben a tárgyilagosság szigorúan megszokott korlátai között maradunk. A közönséget nem lehet megfélemez- teni. A közönség pedig nagyon ha- mar rájön arra, hogy nem akarják-e félrevezetni. Mert csakis a becsüle- tes, tiszta munkának lehet eredmé- nye. Ilyen lesz a mi munkánk is. Ugy legyen!



Debreczennek nincs fürdője

(Ázsiai állapotok. — Milyenek a debreczeni „fürdők”? — Sür- gős intézkedést! — A mi köz- egészségsügyünk.)

Botrányos állapotok vannak De- breecenben a fürdőügy tekintetében. De vajjon lehet-e egyáltalában fürdőügy- ről beszélnünk a mi kedves vá- rosunkban Nem! A fürdő-ügy ren- dezésének az érdekében jóformán még semmi sem történt, amit komoly le- pésnek lehetne neveznünk.

Debreczen, — egy százezer lakos- ságú város, — és nincs fürdője. Eke- sebben beszél ez a tény mindenféle irázisnál. Debreczennek nincs fürdője! Vagy talán van? Hát álljon elő akárki és mutasson nekünk fürdőt Debre- czen városában.

Igazán meg kell döbbenni erre a szomorú tényre, amely mélysegen bevilágít városunk közegészségügyé- nek rendezetlenségébe. Ha már nincs élelmes magánvállalkozó, aki tisztés- séges fürdőt létesítene Debreczenben, akkor a hatóságnak kell sürgősen or- ganozni ezt az anomáliát. Fürdőt De- breecennek! Igen, a legcélszerűbb han- gon kell ezt kérnünk, követelnünk.

A debreczeni «fürdők»

Hát ilyenek is vannak Debreczen- ben. Igen, menjünk csak végig raj- tuk sorra-rendre. Itt van mindjárt leg- először a «Telegdy» hírhedt hely. — Szereltemre vágyakozó pároknak a ta- lálkozó helye, de azt is mondhatjuk, hogy lebuja Rémes állapotok ural- kodnak ebben a fürdőben, a mely messze hírhedt Debreczen hátán ki- vül is.

Piszok, szenny mindenütt. Undor ugja el az embert akár a rettenetes kádifürdő, akár a még botrányosabb gőzfürdő láttára. Ha jobb érzésű em- ber véletlenül benyitna ebbe a für- dőbe, undorral szaladna el innen rö- g- tön.

Rejtentő! És a rendőrség meg- tűri a város kellő közepében ezt a borzalmas helyet. És megengedjük a Telegdy-nek, hogy fürdő néven sze- repeihessen.

A Margit-fürdő

hiányos állapotáról is lehetne még írni eleget. Csak egy néhány pozí- tiv és bebizonyított adattal szolgálunk.

Hogy miképpen néz ki a Margit, ar- ról jobb, ha nem is beszélünk. De azokról a dolgokról, amelyek itt meg-

WILHEIM EDE

légszesz és víz-
vezetési szerelő
DEBRECZEN

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat.
fürdő-, closett-, csatornázás-, szivattyu-, világítási
berendezéseket és javításokat.

Iroda és műhely: Hatvan-utca 4 szám.

Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón eszközölhetnek.

történetek, azokról beszélnünk kell. Az ilyeneket bűn volna elhalgatni.

A Margit-fürdőbe történik meg, ahogy a patkányok végig usznak a vízben. Patkányok! Tudod-e jámbor debreczeni közönség, hogy milyen helyen vannak patkányok? A patkány az elképzelhető legrondább állat.

Patkányok haraptak meg több debreczeni fürdőzőt a Margitban. De ez még semmi. Történetek még ennél is cifrabb dolgok.

Egyik előkelő debreczeni kereskedő felesége gyógyíthatatlan bőrbetegséget kapott a Margit kádfürdője után. Egy másik polgárúrunk szintén undok ragályos bőrbetegséget köszönhet a Margitnak.

Ezek tények! A nevekket a legnagyobb készséggel szolgálunk.

A nagyerdői

városi fürdő is elhanyagolt állapotban van. Teljességgel nem felel meg a modern higiénia követelményeinek. A városnak nagy, hata más fürdőt kéne létesíteni a Nagyerdőn, a régóta pedig földig rontatni.

Igaz, újabban belátta az igazság nagyerdői fürdő tarthatatlan állapotát és elrendelte a fürdő rekonstrukcióját. De a toldozás-foldozás mit sem használ. Javítgatásokkal mit sem lehet csinálni a városi fürdőből.

Debreczen közegészségügye

szomorúan bontakozik ki ezeknek az adatoknak a tömkelegéből. Fürdő nélkül áll a 100.000 lakosságú Debreczen, Magyarország harmadik legnagyobb városa.

A magyar kulturátlanság illusztrálására keresve sem találhatunk ennél fényesebb és szomorúbb adatot. A kulturát az országban elfogyasztott szappanmennyiséggel is mérik, olyan nagy szerepe van a közegészségügynek és közegészségügynek egy város, egy ország fejlettségében.

Hol vagyunk akkor mi? Ahol még fogyasztani sem lehet szappant — mert nincs fürdő.

Sürgősen kell segíteni a tarthatatlan állapotokon. Egy tisztességes, modern fürdő jó üzleti vállalat lenne Debreczenben. Hiszen itt minden vállalkozás megtalálja a magyarszámítását. Csak éppen a fürdő nem találja meg?

De nem szabad megvárni, amíg maiben. Gondoskodni kell a hatóságoknak a vállalat létesítését Debreczenben legalább ideiglenes fürdőről. Mert ez a közérdek!

Az ál-rendőrbiztos.

Haveri Mártonné Kigyó-utca 8. sz. alatti lakos T. Agnes nevű cselédje négy napi szolgálat után eltávozott a szolgálati helyéről azon ürügy alatt, hogy a rendőrségre megy. Rövid idő múlva két uriasan öltözött emberrel tért vissza, akik közül az egyik rendőrbiztosnak adta ki magát és felszólította Haverinét, hogy a leány cselédkönyvét adja ki. Az asszony a hűtőstígon személynéket iránt kötelességek tussal átadta a cselédkönyvet az idegen úrnak, akiről csakhamar kiderült, hogy nem rendőrbiztos. Hogy kiderült a gyanús idegen és milyen céljai lehetnek, a rendőrbiztos cím jogtalan használatával, azt még nem tudni.

A rendőrségnek mindenesetre érdeke és kötelessége, hogy mihamarabb leleplezze az ál-rendőrbiztos.

Forradalmi sztrájk előtt.

Erőszakra, erőszakot!

Feje tetejére fordult a politikai élet. Durva, erőszakos kezek tiporták sárba a magyar alkotmányos élet legfőbb biztosítékát, a házszabályokat. Itt az erőszak! A fekete kezű Tisza István gróf ül most a magyar parlament elnöki székében és körülte csoportosulnak a reakció minden rendű és rangú szorgói.

Egész fekete hadsereg. Szervezett, pompásan kitanított katonák. Örönelhetel bennük a fő-fő mesterek, Tisza István.

Itt az erőszak! És az erőszakra csak erőszak lehet a méltó válasz. Forradalmi sztrájk előtt állunk. A magyar nép megmozdul. És rettenetes lesz a hangja. Elfogja söpörni ez a vihar az egész reakciót, ezt az egész fekete hadsereget, amely tömör falankszba sorakozva akarja rést ütni a népakaratban.

Budapest munkássága és népe méltó feleletet ad a haladás ellenségének. A magyar fővárosban ma reggel kitört az általános sztrájk. Kenyértörésre kerül végre a dolog. A sztrájk előreláthatólag forradalmi jeleket fog öltetni.

Csak az isten tudja, hogy mennyi megpróbáltatás következik még erre a szegény országra. A kocka el van vetve. A maradásig most vivja utolsó nagy harcát a jövő Magyarország akaratával szemben.

Körös-körül lángba borult a láthatár. A harc már bekövetkezett. Most állja meg aztán minden magyar ember a helyét. Becsülettel, erős elhatározással. Ha így lesz, akkor a pokol kapui sem vesznek erőt rajtunk.

A parlamenti erőszak megmozdította a jogaiért küzdő munkásságot. A «Népszavá»-ban erős hangú felhívást olvastunk, mely az erős ököre, és a számszerű sokaságra hivatkozva, élet-halálharcot hirdet az erőszak ellen.

Ma a budapesti munkásság nem dolgozik, kivonul a műhelyekből, elmegy a képviselőház elé, bejárja a várost, ekként kél a népjogok védelmére. Az általános munkabeszüntetés tartamát egyelőre még nem állapították meg. Tart addig, ameddig arra szükség mutatkozik.

A munkabeszüntetés részleteit a következő programszerű felhívás állapítja meg.

A felhívás.

Csütörtökön reggel egyetlen munkás se menjen munkába, aki jogot akar, aki leakarja rázni nyakáról az esernyőholdas jármot. Csütörtökön délután legkésőbb 10 órakor minden elvtársnak, minden munkásnak el kell jönnie a parlament elé.

Óriási tömegekben való megjelenésünkkel ott kell megmutatnunk akciónk nagy jelentőségét, ahol évtizedek óta agyártják a népet nyomorító és tönkrepesztő törvényeket.

Minden szakma gondoskodjék a

szervezetéhez tartozó munkások részére gyülekező helyről, ahonnan a munkások úgy indulnak el, hogy legkésőbb 10 órakor a parlament előtt legyenek. Ha nem lehet egy tömegben, akkor minden munkás találjon módot, hogy a jelzett időre a parlament elé jusson.

Csütörtökön délután pontban fél 4 órakor a Petőfi-szobor előtt tartunk népgyűlést.

Népgyűlés után azonnal a Rákóczi-utra vonunk tüntető sétára.

Elvtársak! Küzdelemünk szempontjából végtelenül fontos, hogy egy délelőtti összejövetelen a parlament előtt, valamint a délutáni népgyűlésen mindenki ott legyen.

Maga a munkaszünet nem elég.

Nagy tömegekben meg kell jelenünk az itt felsorolt helyeken.

Ne engedjétek, hogy bárki, vagy bármiféle hatalom benneteket a megjelenésben megakadályozzon. Ti sem közvagyonban, se másban kárt tenni nem akartok, ezért nincs hatalom, amely benneteket szándékokot keresztülvitelében megakadályozhatna. De olyan hitványoknak és gyáváknak se tartson benneteket senki, hogy ti, akik minden kincsnek és vagyonnak teremtetői vagytok, önként le fogtok mondani a politikai tüntetés jogát.

A tömegsztrájk befejezéséről minden munkás kellő időben értesítést nyer. Csak akkor megyünk vissza a műhelyekbe és gyárakba, ha a szervezetek erre kiadják a felhívást.

A kórházi bizottság ülése.

A kórházi bizottság 1912. évi május hó 24. napján pénteken délután 5 órakor a városházán kistáncstermében ülést tart a következő tárgysorozattal:

A közkórház 1911. évi zárszámadásának bejelentése.

A közkórház 1913. évi költségelőirányzatának bejelentése.

Kórházi igazgató-főorvos jelentése az új kórház építése ügyében.

Ugyanaz az 1911. utolsó negyedévi gyógyszerzámla felülvizsgálásából kifolyóan kelt belügyminiszeri leiratban szabályellenes rendelkezés miatt kifogásolt az illető rendelő orvosok által megtéríteni rendelt gyógyszerköltségek elengedése tárgyában.

Ugyanaz a kórházban elhitt szegények eltemetésére vonatkozólag kötött szerződés határidejének lejártáról, s ezzel kapcsolatosan tanácsi végzés Fodor testvérek temetkezési intézet helybeli cég ajánlatának tárgyalás végett kiadásáról.

Tiszti főügyész jelentése a közkórház kötszer szükségletének szállítása ügyében.

Előterjesztés a kórházi bizottság tagjainak a kórházvizsgálaton eszközrendelő beosztások tárgyában

Gr. Tisza István a házelnök.

A geszti hadvezér szerencsecsillaga.

Gróf Tisza István ül most a legnagyobb közjogi méltóságban, a magyar parlament elnöki székében. Ujból megtűnt az erőszakos gróf szerencsecsillaga. Tisza István már régóta leste-várta az alkalmat, hogy ragadozó sólyomként csaphasson le a parlamentárisizmusra.

És íme elérkezett az alkalom. Lukács László miniszterelnöksége alatt. A milyen szépen indult meg a kibontakozás a béke jegyében, olyan hatalmas keresztvonást csinált minden reménységen keresztül Tisza István. A bihari gárda kiveszi a részt a parlamenti botrányok csinálásából.

Ki van adva a jelszó: le kell törni az ellenzék mindenáron. Minden fegyver jogosult, minden eszköz megengedett. A fő a cél Tisza István politikájára szerint, az eszközök mellékesek. Mert szentesíti a cél az eszközöket. Legalább így gondolja ezt a geszti bölcs, akinek kárhözatos szereplése annyi kárt okozott már az országnak. Ha forradalomba kergeti is az országot, az nekí mindegy. Ezenie kell az országnak az erős kéz politikáját. És ez a fekete kéz rettenetes súlytal nehezedik le mindnyájunkra.

Tisza István csak eszköz a végzet kezében. Az ő működésének kell tetre serkentenie minden jó érzésű magyar embert. Ő idézte fel a háborúság, a visszavonás átkos szellemét. Ha harc van, hát legyen harc, olyan harc, amelyiknek biztos a kimenetele. Mert még Tisza István sem tudja meg állítani a történelem rohanó szekereinek a kerekét.

Jaj a kerékkötőnek és jaj mindenkinek, akik követik. A magyar történelem legszomorúbb lapjaira lesz feljegyezve a Tisza István házelnöki szereplése. Még a legreakcióriusabb elemek sem helyeslik a bihari gárda pusztítását.

Házelnök Tisza István. Szegény, boldogtalan Magyarország. Mikor virrad fel már egyszer a te szerencsecsillagod is. A Tisza Istváné már felvirradt. De nem fog sokáig ragyogni. Nem, mert vannak még magyarok is Magyarországon. A bihari gárda pedig el fog pusztulni a föld színéről szerencsétlen vezérével egyetemben. És a Tisza Pista szerencsecsillagának letűnével fog megjelenni a jövő boldog és szabad Magyarország egének hajnalpirkadása.

Selyem lüster
Selyem vászon

férfi, fiu gyermekruhák
legszebb és legjobb elkészítése
legolcsóbb szabott áron

Kendénél

DEBRECEN, PIAC-UTCA 55. SZÁM.
Hungária mellett.

Meghátrálás a harc előtt.

Tüdős kilépése a pártból.

Nagy megütközést kellett Debreczenben az a hír, hogy dr. Tüdős János, a város I. kerületének országgyűlést képviselője kilépett a függetlenségi és 48-as Justh-pártkörből éppen az élet-halál harc előtt, amint már ilyenkor szokás, azzal a megmosolyogni való, üres kijelentéssel, hogy elveihez továbbra is hű marad.

Tüdős János dr. az I. választókerület (Csapó- és Péterfia-) bizalmát nem teljes mértékben élvezte eddig sem, mert éppen a város ezen ös-függetlenségi kerületébe az ő személye okozott pártszakadást és mindkét választása alkalmával csak a munkaszavazatokkal tudott igyőzni. Ha nem dr. Varga Lajos lett volna az elienjelöltje, sohasem hódította volna meg néhai nagynevű Thaly Kálmán kerületét.

Mikor dr. Tüdős János titkon érlelt elhatározása nyilvánosságra jutott, méltán kelet az elkeseredés, mert a legutóbbi választás előtt ő esküdt a leghatározottabban a Justh Gyula lobogójára és az általános, egyenlő, titkos választójogra. Akkor égre-földre fogadkozott, hogy utolsó lehetőségig küzdeni fog a népjogokért és ime a küzdelem előestéjén visszalép.

— Nagyon fájlalom — mondta a párt egyik vezető tagja az «Uj Debreczen» munkatársának — a Tüdős János elhatározását, melynek el nem maradhat a következménye. Féltremegő gyarázást nem lürő módon fogjuk tudomására adni, hogy nemcsak helytelenítjük eljárását, hanem abban elvárulást látunk.

— Bizalmatlanságot fognak szavazni neki? — kérdezte munkatársunk.

— Ez a legkevesebb, amit tehet a párt, mint erkölcsi tesztület, de még nem beszélünk róla. Bizonyos, hogy nem beszélünk róla. Bizonyos, hogy meg, mert a párt egyhangúlag a vég-sőig menő harc mellett foglalt állást és bizalmáról biztosította Justh Gyulát, aki mellett rendületlenül ki kellett volna tartani. Erre az adott szó kötelezte.

— Tett ígéretet Tüdős, hogy az obstrukció mellett mindvégig kitart?

— Tett, még pedig a nagy nyilvánosság előtt tett ünnepélyes fogadalmat. Szépen tartotta meg!

— De hiszen elveihez hű marad?

— Nem kérünk mi az ilyen semmit jelentő kijelentésből. Tudjuk, hányat ütött az óra. Mi harcos képviselőt választottunk, nem pedig az első, nagyobb vihar elől félrehúzódo anyám-asszony katonáját. A párt régi, oszlopos tagjai között sohasem bíztunk benne, mert nyilvánvaló volt, hogy pusztán a mandátumért lett 48-as,

mert addig 67-es volt és a Thaly Kálmán temetésén lett 48-as, hogy a nagy halott örökre tehesse a kezét, En lelkes kortese voltam, de most azoknak kell adnom igazat, akik eleitől fogva bizalmatlansággal viseltettek iránta és akik olybá tekintik eljárását, mint menkületét a hajóról.

— Tesz valamit a pártvezetőség?

— Nem tudom, talán nem tesz semmit, mert holtiszervezet a mi pártvezetőségünk, amely csak a papíron szerepel, hatalma azonban nincs, lelkesedést kelteni nem tud, tekintélye pedig a semmivel egyenlő. A pártiszervezet csak üres keret, melyből eltűnt a tartalom. Szégyentejes helyzetbe jutott a mi hajltan erős pártunk. Ugy elzűllött, hogy a szociáldemokrata párt nélkül még népgyűlést se tudunk tartani, mert — nincs népünk.

Ez az őszinte, egyenes nyilatkozat rendkívül jellemzők a debreczeni I. választókerület hangulatára. Tüdős János bucsut mondhat a mandátumának.

Kolera-gyanus halott Debreczenben.

Munkában a hatóság.

Tegnap éjjel a máramrosszigeti vonalon egy csapát rutén erdőmunkás utazott Debreczen felé. Gyűjcsiből jöttek és Nagyváradon keresztül a bihari erdőbe szándékoztak menni. — Nagykároly környékén a munkások egyike, Juriczuk Demeter 40 éves hirtelen rosszul lett. Hányinger lepte meg és minden körülmény azt látszott bizonyítani, hogy ez illető koleras. A nagykárolyi állomásfőnökség táviratozott Debreczenbe, az itteni vésuli főnökséghez, melynek útján a vésuli őrség nyomban intézkedett, hogy a Nagykároly felől érkező vonat kolera-gyanus utasát szállítsák le a vonatról és amíg orvosi segítség érkezik, elkülönített helyre vigyék.

Debreczenben a kolera-gyanust be-szállították a közpórházba, ahol meghalt. Dr. Varga Emil és dr. Balkányi Ede tisztí orvosok a hullát felboncolták és megállapították, hogy a kolera-gyanus feltételek teljesen hiáltak, mivel a halál oka bélszárdobásból keletkezett bélyulladás volt.

A hatóság gyors intézkedése mindenestre megnyugtató. Az utóbbi évek kolera-gyanus esetei bizonyos helyes irányu praksist alkottak a hatóság intézkedési körül. A még idők és az általános gyűmölcséresi szezon beálltával gyakoriak lesznek a kolera-gyanus megbetegedések és a közönség megnyugtatójának valóban legjobb eszköze a gyors és alapos hatósági intézkedés.

Városháza.

Mikor lesz városi közgyűlés? A város törvényhatósági bizottságának havi rendes közgyűlését május hó 30-án délután 3 órára tűzte ki a polgármester. A városi tanács mai ülésén állította össze a közgyűlés tárgysorozatát, melyben igen sok, fontos tárgy szerepel, melyek közt a legfontosabb az új nagykölcson biztosítására vonatkozó tanácsi előterjesztés, mert ez mélyen érinti a polgárság zsebet. Több szabályrendelettervezetet és módosítást is a közgyűlés elé visznek, melyek közül a legfontosabb a külsőségi építkezésekről szól, melynek erős ellenzéke lesz a közgyűlésen.

— Az épülő vízmű. A városi vízvezeték csőhálózatának lefektetése lassan halad előre, eddig csak a Hatvan és Péterfia-utcák közli városrészen elkészültek a csőlefelettel és kijutottak a Hatvan-utára. A munkát József-, Simonfi- Széchenyi- Arany János-, és Miklós-utcákon fogják folytatni a nyár folyamán a Varga-után folytatják a csőlefelettel. A munka meglehetősen lassúsággal halad előre és éppen oly sok keletlenességgel, mint az a csatornázás alkalmával történt.

A halál mezején

Debreczeni fiu az idegen légióban.

Szikszay Gyula sorsa.

Ki ne ösmerte volna Debreczenben Szikszay Gyulát, a jókedélyű, bohém fiut, akinek hngos és jökedvű mulatozásaitól sokszor visszhangzott a város nem egy mulatóhelye. Mindenki szerette ezt a kicsit könnyelmű, de örökléig vig aranyifjut, aki előljárt mindenben, ahol csak kivette a részét a vidámságból Debreczen aranyifjusága.

Szikszay Gyula azok közül az emberek közül vajó volt, akiket kalandos, nyugtalan véük folyton hajtott valami előttük is ismeretlen ideál után.

Szikszay Gyula ezért összebarangolta egész Európát.

A vigkedélyű, kedves fiu sorsáról szomorú hír érkezett most Debreczenhez. Szikszay Gyula elvázelt a halál mezején, a francia idegen légió vértelen hősei között. Sokan fognak e hír hallatára kelletlenül szorongást érezni szívük táján, mert Szikszay Gyula azok közül való volt, akiket lehetett szeretni. Sok debreczeni lánynak és menyecskének fog könnyesepp gördülni a szemébe Szikszay Gyula történetének szomorú hullatára.

Nem is olyan régen

hagyta el Szikszay Gyula Debreczen városát. Sokáig tartózkodott Berlinben, majd Párisban. Mindenütt vig életet élt természetesen. Hiszen tehette is. Szikszay Gyula vagonos szűjőket a gyermeke, akik nem voltak meg tőle semmit sem.

Szikszay Gyula tehát vígan élte az életét. Belemélyedt a világvárosi életbe. És nem tudott onnan többé megszabadulni. Ezelőtt mintegy másfél évvel ezelőtt Monte-Carlóban ment, ahol nagyobb összeget vesztelt a rouletten.

Szikszay Gyula hecsületei adós-ságokba keveredett. Hogy ezeket kifizethesse, — mert Szikszay Gyula igazi ur maradt mindvégig — beállott az idegen katonák és felvette a francia kormány előlegét.

Eladta a testét

lelkét a francia államhatalomnak. — melyek az idegen egítő borzalmairól Meri nem mesék ám azok a hírek, a közzsájon forognak. Rettenő sorsa a francia legionáriusoknak. Szikszay Gyula egy átlumpolt, mámoros, pezsgős éjszaka után azon a katonai hajón ébredt fel, amelyik a legionáriusokat szállítja a messze afrikai partokra.

Szikszay Gyula étszenvedte a legionárius élet minden borzalmait. Marokkóban tették őket a partra és pár hét múlva elindult a légió órálomására. Messze, Afrika belsejébe.

Kimondhatlan borzalmak

vártak itt a legionáriusokra. A vad néptörzsek mérgezett nyilaitól kezdve egészen a légió rettenetes vsfegyelméig, amely a legkisebb hibát is főbe lövéssel bünteti.

De szükség is van erre. A légiót Európa társdalmának legkisebbegeseitől ekzszienciái alkotják. Csak a halál előtti utolsó menedék a légió: akik idejönnek, már régen leszámoltak megukkal.

Ilyen viszonyok között szenvedett és küzdött törhetetlen kitartással Szikszay Gyula. Remélt, bizott, hogy majd csak viszontlátja Debreczen délibábos határárt. Viszontlátja valamikor...

De hátba bizott, hiába reménykedett a jó Szikszay Gyula. Őt is utólérte a legionárius-sors. Egy mérgezett nyíl, amely el volt dugva a homokba, megsebesítette a lábán. Rettenő kínok között halt meg «Julius 223», mert ez volt a legionárius neve Szikszay Gyulának.

Szegény Szikszay Gyula! Bicsosóhajtását elhozta felénk a langyos déli szél, amely szeretettel csokogatta végig a délibábos Hortobágy pusztát és az öreg Debreczent.

Tükörfényű gallért

szállít
WACHA gőzmosó gyára
Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbőczy-u. 14.
TELEFON 839. — TELEFON 840

VÁRMEGYE

Nyomjelzés. Hajduböszörmény város határában a magyar forgalmi vasúti részvénytársaság mérnökei megkezdték a debreczeni Tiszafüred-Miskolcz közti vasút nyomjelzési munkálatait. A vasútvonal a sűrűn lakott böszörményi határt szelnie fogja és a tiszafüredi, gazdag határt. A vonalnak az az előnye, hogy egyenes vonalban megy és Tiszafüred nagyközséget Debreczen forgalmi érdekeihez csatolja. A 10,000 lakosu, 56,000 holdas határral bíró nagyközség így közelebb lesz Debreczenhez, mint Nyiregyháza.

Hajsza

a rablógyilkosok után

Nyomoz a debreceni rendőrség.

A Budapesten kedden délelőtt elkövetett vakmerő rablógyilkosság tetesei után az egész országban nyomoz a hatóság. A székesfőváros államrendőrség távirati megkeresésére a debreczeni rendőrség is megiette az intézkedéseket a maga hatáskörében.

A távirati megkeresés szövegét a rendőrségen sokszorosították és kiadták az összes polgári biztosoknak, őrségnek és közrendőröknek. Ma reggel a körözvény alapján bejárták a rendőrség emberei az összes zálogházakat és ékszerésüzleteket és kutattak az elrabolt ékszerek után.

Debreczenben eddig semmi gyanusnak látszó nyomra nem akadtak.

Hogy bánnak a tartalékosokkal?

Panaszkodik a legénység.

A debreczeni ezredhez különböző időkben most vonulnak be fegyvergyakorlatra a póttartalékosok. Jelenleg is van bent egy turnus, akikről a legnagyobb panaszokat halljuk, az indokolatlan, szigorú bánásmód miatt.

Rettenetes ezeknek a szegény katonáknak az elszállásolása. Talán az állatokra is több gondot fordítanak, mint az egész napi munkában kimerült derék vitézekre. Az élelmezés lehetetlen rossz a katonai panaszosnokságok a legszigorubbán elzárkóznak az elől, hogy a tartalékosok az eddigi szokáshoz híven otthon kosztolhassanak és pihenhessék ki magukat.

Különösen sok panasz hangzik el az tisztiek brutális fellépése miatt. A legénységet ugyszólván kinnözzák, de a panaszok süket fülekre találtak. Nem is mernek panaszra menni! Ismerjük Paczák Kálmán tábornok humanos gondolkodását és felhívjuk figyelmét ezekre a bajokra. Hisszük, hogy rövid időn belül orvosolni is fogják azokat, — elvégre embertársainkról van szó. A természet törvénye szerint a tartalékos közlegények is embertársaink.

Forradalom a fővárosban.

Négy halott, tizenöt sebesült. Ostromállapot az egész városban

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

Az egész főváros képe ostromállapotot mutat. Rendőrök, huszárok csapatostól cirkálnak az utcákon és minden legidősebb csoportosítást széjjel osztatnak. Ma a kora hajnali órákban a rendőrség és katonaság kordona vette körül a parlamentet és a kordnoon át csak képviselőket és újságírókat engednek.

Ma hajnalban egy a Margit-hidon egy nagyobb csapat munkás vonult fel a parlament felé. A rendőrök viszszaosztották és széjjelosztásra szólították fel a tömeget, azonban a tömeg ellentállott, mire a rendőrök

sortüzet adtak és egy munkást agyonlöttek.

Délelőtt fél 10 óra tájban mintegy 300—400 főnyi munkáscsapat a Váci-úton összeütközött a rendőrökkel, akik kívont karddal és revolverekkel rohantak a tömegre.

9 munkás megsebesült

Naszády rendőrtanácsos, aki a kivonult rendőrök élén haladt, könnyűsebb sérülést szenvedett. Megsebesült továbbá két rendőr. Valnyi István napszámos egy revolverlövéstől leterítve,

holtan bukkott le a földre.

A rettenetes összeütközés színhelyéről a megsérült munkások hanyatt-homlok rohantak széjjel.

Nagyobb összeütközések voltak még a Váci-körúton, Nádor-utcán, Rákóczy-úton, Múzeum-körúton, ahol a pusztulás és rombolás orgiáztak kora reggeltől fogva egész nap.

A tömeg a villamos közlekedést mindenütt megakadályozta. A villamos kocsi alkalmazottait, ahol megálltak, arra kényszerítették, hogy szálljanak le a kocsikról. Több helyen belövődöztek a villamosok ablakait és megállításra kényszerítették.

Déltájban nagyobb összeütközés volt a parlament előtt. A revolverrel felfegyverzett tömeg

egy rendőrt agyonlöt.

Ez alkalommal is többen megsebesültek.

A tüntető munkástömegek az utcák szíjjei romlottak a gazvezérekékek és a villandókat elvágták. Ma este teljes sötétség fog borulni a fővárosra.

A sztrájkolókhöz csatlakoztak az összes pincérek is. A kávéházak reggel óta zárva vannak és ott is, ahol a sztrájkoló pincérek dolgoznak, lehúzott redőnyök mögött szolgálgják a vendégeket.

Bécsben is kitört a sztrájk.

Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése:

Bécsben ma reggel kitört az általános sztrájk. Az osztrák főváros munkássága egyhangu lelkesedéssel csatlakozott a népjogokért küzdő magyar munkássághoz. Kihatás van arra, hogy a sztrájk rövid idő alatt Bécsben is forradalmi jeleket fog önteni.

Sztrájk Nagyváradon.

Tegnap este 8 órakor a nagyváradi szociáldemokrata párt vezetősége tanácskozást tartott és este 9 órakor

proklamálta az általános sztrájkot. A cipészek, kőművesek, földmunkások, vas- és fém munkások sztrájkba álltak. Éjszaka minden előkészület megtett a nagyarányu tömegmozgalomra. Ma délelőtt megfogtak lenni a plakátok, amelyek sztrájkra hívják fel a munkásságot, mondván: erőszakra csak erőszakkal kell felelni. Este fél 7 órára a Deák Ferenc-utcára, a kereskedelmi iskola előtti tere népgyűlést hívtak össze. A sztrájk pénteken kezdődik és bizonyosan ideig fog tartani.

Általános sztrájk Debreczenben

A politika hullámai Debreczen város közönségét is izgalmasan érintették. A mindenre képes, hallatlan erőszak miatt csatasorbba állottak az összes ellenzéki pártok s velük együtt tart a szociálisták óriási segélycsapat is. Nagy események előtt állunk...

A debreczeni szociáldemokrata párt ma kimondta az általános sztrájkot. Holnap reggel már nem fog senki sem munkába járni. Megállnak a gépek, lezser mindenki a szerszámot, megkezdődik a legelszántabb küzdelem a népjogokért, a legnagyobb vidéki magyar városban is. Jogot a népek!

A párt a következő felhívást bocsájította ki a munkásokhoz:

Debreczen munkásnépéhez:

E érkezett a végső tesztelés ideje a népjogok eléréséig. Holnap, 24-től kezdve általános sztrájk a legközelebbi intézkedésig. Délelőtt tüntető sét a piac utcán. Délután négy órakor népgyűlés a Munkás Otthonban.

A városi közgyűlés kedden, 28-án tárgyalja Budapest választójogi átíratát. A városi párt, a strébereknek e becstelensége miatt nem van a becsületesebb választójog. Kedden délután a városháza előtt leszünk, hadd nézzünk szemébe a tisztelt uraknak, akik néhány hónappal ezelőtt elitették az obstrukciót.

A debreczeni szociáldemokrata párt.

Kwiatkowszky Gyula

lakatos mester
Debrecen, Hunyadi-u. 1. sz.

KÉSZÍTI: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybetéteket, csillárokat, átalakításokat és tisztítást a legpontosabban és jutányos árák mellett

Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón készíttetnek.

HIREK.

— **Személyi hír.** Gajzágó Béla kir. táblai tanácselnök Mármaroszigetre utazott, az ottani bírósági hivatalok megvizsgálására.

— **Gyilkol a pálinka.** Tóth Lajos téglagyári munkás jivithatán alkoholistá hírében áll. Nagy pálinkaivó és a pálinka mérésekben úgy ösmerik, mint e téren legnagyobb rekordistát. Tegnap Hatvna-utján egyik kocsijában nyugra teleszívta magát törkölylyel, hogy az utcán összeesett és amint köznyelven mondják: meggyuladt benne a pálinka. A mentők a kórházba vitték, ahol az orvosoknak injekcióval kellett megzhoz téríteni. Valószínű, hogy belepusztul átkos szenvedélyébe.

— **A kőműves szerencsétlensége.**

Ókrös István kőművest napok óta ezelőtt véresre zuzott testtel, eszméletlen állapotban találták a Csépe- és Kölcsey-utca sarkán. A szerencsétlen ember délelőttől kezdve délután öt óráig feküdt ott a Kölcsey-utca szögletén, a város egyik legforgalmasabb pontján, pár lépésnyire a mentők kórházától és csodálatos, hogy a járókelők közül senkinek sem jutott eszébe, hogy jó volna tőle segítségére sietni. Szegény meghalt volna ott könnyűretek emberek és rendőrök segítségével hiján, ha véletlenül arra nem vetődik a 12-ös számú egyfogatú bérkocsis, aki felvette kocsijára az elalélt embert és hazaszállította a Nyil-utca 106. szám alatti lakására. Innen a kórházba került Ókrös János és napok óta élet-halál között lebeg. Ki hallgatás! többször megkísérelték, a míg végre ma délelőtt Hortobágyi Ernő rendőrfogalmazónak sikerült annyit megtudni a szerencsétlen emberéről, hogy kedden délelőtt egy építkezésnél dolgozott és munka közben leesett a létráról. A fején több zúzódással és eltört gerincvelővel elindult hazafelé, azonban a Kölcsey-utcánál tovább nem jutott el. Ott összeesett és a továbbiakra nem emlékeztek. Állapota nagyon súlyos.

— **Meglopott kávé.** Weisz Márkus, a Simonffy-utcai Remény kávéház tulajdonosa nyitva felejtett lakásából eddig ismeretlen tolvaj mintegy 60 korona értékű feherneműt ellopott.

— **Hol a veres?** Klein Sámuel debreczeni színész tegnap a Nyiregyháza és Görögország között közlekedő vonaton utazott és egy ismeretlen utas rávette, hogy játszon vele «hol a veres» című ismert kártyakeverési játékot. Az ismeretlen utas kevert a kártyát, Klein pedig fizetett, mint-hogy az ilyen játéknál szokásnak mindig fizetni kell. Klein Sámuel és egy ismeretlen kereskedő segéd, akit az utazó sipist szintén beugratott a játékba, pénzüktől teljesen kifosztva érkeztek meg Nyiregyháza. Klein a debreczeni rendőrségre panaszt tett a kártya-svihak ellen.

— **Biztonsági ülés.** Hajdúvármegye nyugdíjválasztmányja ma délelőtt 10 órakor tartott ülést Kovács Gyula alispán elnöke alatt. Az ülés egyetlen tárgya volt: néhai Szegedi György megyei hajdu özvegyi segélyének megállapítása volt.

— **Az aradi cigánysztrájk.** Aradról jelentik: A hónapok óta tartó cigánysztrájk után az aradi cigányok most kijelentették a vendéglősöknek és kávéosoknak, hogy h jlandók a régi alapon, tárgyózással muzsikálni. Eddig egy vendéglős vette vissza zenészeit, míg a többiek vidékről hozták zenészeket.

Ülések az partestületben. A debreczeni ipartestület kerékgyártó és bádógosv állászmánya ma ülést tartott, melyen a kérvényeket bírálták el. Holnap a lakatos, kályhás és szabó, 28-án a cipész, sütő és kőműves vállalkozások, 29-én a békéltető bizottság tart ülést, 30-án pedig az előjáróság értekezik.

Zenekonzeratórium hangversenye. A debreczeni zenekonzeratórium növendékei tegnap délután előhaladásuk bemutatása végett hangversenyt rendeztek. A szereplők ambíciójuk és tehetségük tejjességével készűtek produkciójukra s méltán kiérdemelték a közönségesnél jóval nagyobb elismerést. A legnagyobb taps, a legkelésőbb ováció Irmay Margitkának jutott, kinek művészi temperamentumos játékát a közönség vaóságga elhaimozta a szeretet és elismerés megnyilatkozásával. Igaz érzésű, művészi érzésű játszotta el Horváth «Magyar fantázia» című drabját, kedves, közvetlen játéka, mesés technikája teljesen érvényre jutatta kiváló képességét. Ugyancsak nagy sikert aratott Hartstein Margit is, kinek briliáns játéka nagy tehetségre vall. A többi szereplők is egytől-egyik jók voltak és a megjelent nagyszámú közönség zajos ovációban részesítette játékaikat.

Halálozások. Az anyakönyvi hivatalhoz a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Csendő János ref. 4 hónapos, Cse-csöd Jánosné ref. 20 éves, Dimitró Juszenik 31 éves gör. kath., Futó Józsefné ref. 60 éves.

Halál az idegenben. Dimitró Juszenik osztrák állampolgár, harmincegy éves fiatalember, tegnap Debreczenen át Püspökladányba akart utazni. A debreczeni állomáson rosszul lett s a mentők beszállították a kórházba, hol rövid idő alatt kiszáradt. Halálát szívszélhűdés okozta.

Szabadkai gyilkosság. Szabadkáról jelentik: Zvekanov Simont, a szabadkai polgári iskola szolgáját a múlt év december 15-én délután Zvekanov Gergelyné, az iskolaszolga menyegye házuknak udvarán felhíltan, véresre verve találta. Az asszony bevonszolta apását a szobába, ágyba fektette de az öreg másnap délután meghalt. A halottkém megvizsgálta Zvekanov holttestét és nem akarta a temetési engedélyt megadni. Mivel azonban a család azt erősítette, hogy az öreg Zvekanov maga ütötte össze magát, a boncolás elmaradt és Zvekanovot december 18-án eltemették. A múlt hó elején Lakatcs Mihály szabadkai korcsmájában borozgatott Sztipics András, amikor egy ismeretlen ember nyitott be a korcsmába, aki odaszólt Sztipicshez:

— Maga is szép ember. Maguk hárman voltak bent a korcsmában, miért engedték megölni azt az embert? Maguk hárman kártjárták Sztipics Márk korcsmájában és tetlenül nézték, a mint Sztipics két fiával agyonverte Zvekanov Simont.
Azt is elmondta az idegen, hogy ő Zvekanovval együtt volt, de a verekedés elől kimenekült az utcára és onnan nézte végig a lejátszódott jelenetet. Zvekanov családjának tagjai, akiknek a korcsmáros felesége elmondta a halottakat, Sztipics Márk és fiait ellen a bűnügyi feljelentést megtették.

Törvényeségi tárgyalások. A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a napokban a következő ügyeket fogja tárgyalni: Május 29-iken: Ungár Manó lopás büntette, Borbély Sándorné család büntette, Stágen Simon és társa ellen cs. lás büntette. Május 31-én: Berkovits Ede hivatalból üldözendő rágalmozás vétsége, Rácz Sándorné súlyos testisértés büntette, Strobl Illés királysértés vétsége.

A bolgár kertész halála. Napokkal ezelőtt a Komlóssy-telepről gyűrűs megbetegedési körülmények között beszállították a kórházba egy Hristoff nevű 17 éves bolgár kertészt, akit heves gyomorbántalmak gyötörték és az első orvosi megállapítás azt a feltevést keltette, hogy a kertészlegény bélrészeibe mérges növényanyag került. Néhány órai szenvedés után a fiatalember meghalt. Ma reggel hatóságilag fejbontolták s hivatalos megállapítást nyert, hogy a halált szívizom tultengése okozta.

Magyar Messenger Boy vállalat. Telefon nappal 612, — éj-jel 11—30.

Első Debreceni Mellfűző
Műterem Miklós-utca 5. szám.
GOLDSTEIN KAROLINA
francia és angol facon után
szabott 6 koronáért készűl
bármilyen érzékeny alakra.

Kossuth
békekötésre szólítja fel a pártokat.
Nagy jelenet a képviselőházban.
A képviselőház ülése.

Fővárosi tudósítók telefon jelentése.
Izgatott, de együtt nyomott hangulat uralkodott ma a képviselőházban a forradalmi sztrájk és utcai események hatása alatt.

Legérdekesebb mozzanata volt az ülésnek, amikor feljött Kossuth Ferencz és bekére szólította fel a pártokat.
— Ime itt az eredmény! Mindezek nem történtek volna meg, ha most a parlamentben a választójogot tárgyalnók!

Az utcai véres események hatása különösen meglátszik a munkapárton. Tisza István is észrevehető hangnnyan ül az elnöki székekben. Látszik, hogy kellemetlenül érintik az utcai véres eseményei. Altalább néve nagy a kormánypárton a megrökönyödés. A sztrájknak ekkor forradalmi jellegére úgy látszik, hogy még sem számítottak. Még a leggarázdább bihari legények is megrökönyve, sápadtan húzódnak meg a helyükön. Mégis csak nagy dolog, ha megmozdul az utca:

ez látszott meg a parlament egész képen.

Az ülés.
Gróf Tisza István elnök fél 11 órakor nyitja meg a képviselőház ülést. Gróf Apponyi Albert, Lovász Márton, Szarvas György és Barabás Béla a napirend előtt akarnak felszólalni.

Deésy Zoltán engedélyt kér Tisza Istvántól, hogy igéretéhez képest

leépízhesse a megfizetett munkapártot.

Négy és fél millió megfizetésről van Deésynek tudomása és ezt okirattal is kész bizonyítani.

Tisza hajlandó megadni az engedélyt a felszólásra, de mégis kéri Deésyt, hogy halassa el.

Deésy, tekintettel arra, hogy a dolog úgy sem sürgős, belemegy felszólalásán az elhalasztásába.

A négy és fél millió leleplezés tehát csak a legközelebb fog megtörténni.

Barabás Béla hosszabb beszédet mond az elnökválasztás szabálytanúságairól. Felszólalnak Ráth Endre és Polónyi Géza is, miután az elnök Barabástól megvonta a szót.

Gróf Apponyi Albert és Lovász Márton a törvénytelen elnökválasztás ellen beszélnek. Közben Justh János felviszi az elnökhöz a zárt ülést kéri ívet.

A zárt ülés.
Elnök elrendeli a zárt ülést, amely öt percnyi szünet után megkezdődik.

Egy Béla emlékezik szólásra. Rámutat a forradalmi sztrájk véres eseményeire, az ostromállapotban levő fővárosra és indítványozza az ülés beszüntetését.

Ezután következik a nagy jelenet. Az utcai események szinte dermesztő hatása alatt emlékezik szólásra Kossuth Ferencz és a sápadt, remegő munkapárti pársorok előtt mondta el a következőket némi csönd közepette:

— Ime itt az eredmény! Az utcai harcban száll, vér folyik a parlament előtt. És mindez nem történt volna meg, ha itt a választójogot tárgyalnánk. Beküldjünk ki, legyen egyezés az összes pártok között és az egyezés alapja csakis a választóreform tárgyalás lehet.

Kossuth beszéde mély hatást tett a munkapárton. A ház ülése 2 óra után véget ért.

Három és fél év verekedésért.
Bocskó réme.
Szatmari tudósítók jelentése.

Egy fiatal, mindössze 22 esztendősen legény állott ma a szatmari királyi törvényszék esküdttörőse előtt. Hanusz Péternek hívják az elvetemült legényt, aki fiatal korában réme volt Bocskó községnek. Ő vezette a falu fiújaiságát és minden verekedésben neki jutott a főszerep. Véd, elszánt ember, aki legkevésbé sem törődik azzal, ha egy-egy összeütközés alkalmával egész tucat embert

húznak ki holtan a keze aól. Réme volt az egész falunak és hírhedt nevet szerzett messze környéken.

Ez év január havában történt, hogy Bocskón Glodán László ottani gazdálkodó házában táncmulatságra jöttek össze a legények. Persze részt vett azon Hanusz Péter is. Kitünő hangulatban, minden kellemetlenség nélkül folyt a multság mindaddig, amíg Hanusz be nem tette lábát az ajtón. Amikor megjelent, nyomban felborult a rend. A hetyke legény rögtön keresett valakit, akibe belekösön. Nem kellett sokáig körültekintenie, mert a szobában másik végén megpillantotta régi haragosát, legnagyobb ellenségét, Vrázsa Sándort.

A boszuálló ember nyomban maga köré gyűjtötte barátait, névszerint Glodán Mihály, Hodán László, a házigazdát és Vrázsa Makovét, a ki egyébként Vrázsa Sándornak unokabátyja, de egy örökösödési pörből kifolyólag nagy ellensége. A barátok félre álltak egy sorokba és megbeszéltek a haditervet. Elhatározták, hogy közös haragosukat elfogják verni. Persze faluhelyen, ilyen társaságnál hamar követi tett az elhatározást. Most is úgy történt. Egész egy-szerűen kihívták a szerencsétlen embert az udvarra és ott rátámadtak. Három legény csak kézzel ütötte, míg Hanusz kést rántott és boldogtalan legényt nyakon szúrta. Vrázsa eszméletlenül rogyott a földre, de ez nem gátolta meg Hanuszt abban, hogy még egyszer beleje döfje a bicskát.

Vrázsa Sándor a szenvedett sérülésekbe február hó 12-én belehalt. A vizsgálóbíró rendeletére a csendőrség Hanuszt letartóztatta és a szatmari királyi ügyészség fogházába kísérte, ahol mind a mai napig előzetes letartóztatásban, illetve vizsgálati volt. Három társát szabadon bocsájtották.

A szatmari kir. törvényszék esküdttörőse ma ítélezett Hanusz Péter és társai fölött. A tárgyalás elnök Papolczy Gyula dr. volt, míg a vádat Leitner Emil királyi ügyész képviselte. A tárgyalás folyamán Hanusz azt Lhozta fel védelmére, hogy be volt rugva és nem tudta, ahogy mit cselekszik. Ezzel szemben a tanúk azt bizonyították, hogy Hanusz józan volt, vagy legyább is nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, hogy mit cselekszik.

A vád és védőbeszéd után az esküdtek verdikhozatára vonultak vissza. Az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék Hanusz Péter három és fél évi fegyházra ítélte. Glodán László, Glodán Mihály és Vrázsa Makovénét ellenben a védő és következményei alól felmentette. Az ítélet ellen az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

WILHELM EDE legszesz és vízvezetési szerelő
DEBRECZEN Eivállalok minden e szakmába vágó munkálatokat.
fűrdő-, closett-, csatornázás-, szivattyú-, világítási berendezéseket és javításokat.
iroda és műhely: Hatvan-utca 4 sz. Mindennemű javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek. Telefon 1069

Uj! Megnyilt! Uj!

Megnyilt az amerikai

Parti Áruház

Hatvan-utca 20. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy egy pesti üzletet megvettem, amely fel volt szerelve **női és férfi divat-árak, gyapju- és mosóárak, férfi és női fehérneműek, csipkék és himzések, szalagok, férfi és női harisnyák, gallérok, nyakkenedők, férfi, női és gyermek-cipők** stb.-vel, mely cikkek bámulatos olcsó árban lesznek kiárusítva.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy ezen ritka alkalmat meggyeskedjék kihasználni.

Feltűnő olcsó árak!

A hatonaság készenlétben.

Az általános sztrájk miatt.

Debreczenben holnap reggel beáll az általános sztrájk.

Hisszük, hogy nyugodt, sima lefojtásu, méltóságteljes lesz itt a nép találkozása. A rendőrhatalóság ennek érdekében megtette a szükséges intézkedéseket. Holnap reggel a helyőrség összes csapatai készenlétben lesznek, egyszintén a rendőrség teljes legénye, hogy nealán bñ esetén rögtön intézkedhessenek.

Reméljük, hogy a nép méltóság-telejes magtartása feleslegessé fogja tenni ezeket az intézkedéseket.

Felölös szerkesztő: Szigethi Gyula.

Tisztítsd csak Globust

Globus
Fém tisztítókivonattal

PIACZ-UTCZA 75.

Órák, ékszerek nagyraktára Bauer Károlynál Debreczen

PIACZ-UTCZA 75.



Az Odollal való szájjápolás valóságos jó-tétemény. A szájbeli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megrontják, biztosan megakadályozhatnak és minden Odolöblítés után az egész szájból üdítő frissesség terjed el.



NESTLÉ
az egészséges gyermekélethez
A legjobb alpesi tejet tartalmazza

Szliács aczélfürdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legjobb vasat tartalmazó ivóforrás beíró használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig. Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerincz és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. NADOSSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. az Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye).

Walla József
cementárugyár részvénytársaság
Mozaiklap, műkő-és cementáru-gyár
BETON, VASBETON és BURKOLÓ ÉPÍTÉSI VÁLLALAT
Iroda és gyár kizárólag:
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 38.
Alapított 1878. évben.
TELEFON 59-90 és 141-69.

HASZNÁLJON! Szaggatás, felfájás, oldalnyílás, hát- és derekfájdalmak ellen Dr. Borovszky-fele most már kellemes szaga

BOROLINT
Ára 80 fillér, próbatűveg 50 fillér.
Mosakodásra: szépitő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.
Ára 30 és 80 fillér.
Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.
Ára 20 és 40 fillér.
Kapható az ország nagyobb gyógytáraiban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő szégeknel: BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszerészeknél, KÖZPONTI DROGUÉRIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerésztárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében.

Vizontelárusítók kerestetnek! Kérjen ingyen használati utasítást! Próbátűveg állatorvosoknak ingyen!

Központi Borolin-Főraktár Budapest, II. Margit-rakpart 45. szám. !!

VILLANY
Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig jutányosan beszerezhetők
Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi Dr. JUST WOLFRAMÉŐK 16-50 gyertyalényig Kor. 1.50

Földvárinnál
Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vllalat. Piacz-utezai karak.
Telefon 168. Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 316.
Tanuló felvétetik.

CSÁSZÁRFÜRDŐ BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű gyógyító; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmi iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlevegő-szénsavas- és villam vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés intényos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. az Igazgatóság.

Utcai butorozott szoba

külön bejáráttal
villanyvilágítással
.. KIADÓ ..

Darabos-utca 7.

Kartelen kívül. MEZŐ ÁRMIN

Épületfa, deszka és cserépkereskedése
Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.
Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzze be



Eczetgyár eladó

egy nagy vidéki városban teljes felszereléssel. A gyár a helyi piacon és környékén jól be van vezetve s betegség miatt olcsón megszerezhető. Ajánlatok „N. V. 7336.” jellegre HAASENSTEIN és VOGLERHOZ (JAULUS és TARSA) Budapest.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidaru üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arcfátyó,
harisnya és

párisi ujdonságokban

Thurzófüred

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasuti állomás Gölnicz-bánya, 572 m. Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely
Vizgyógyintézet, vizkurák, inhallációk, diétás kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilanyozás és massage.

Mindennemü idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nyagesere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.

Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30 százalék árengemény.

Szobák egész idényre olcsó átalányárban bérelhetők

Állandó fürdőorvos: Dr. Fanzler Lajos.
Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Máthéi János

vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata

Modern üzlet Egyháztér 5. sz.

alatt (Nagytemplommal szemben), ahol mint szezon cikkek: elegáns háztartási jégszekrények, különféle nagyság és kivitelben, egy és két ajtóval, 1-ső rendű gyártmány, nagy választékban, jutányos áron jótállás mellett beszerezhetők. Javítások díjtalanul eszközöltetnek. Ugyanott díszes és czélszerű mosogató asztalok, szoba clostettek, gyengéledők részére a leggyeszerübbtől a legdíszesebbig.

Ezenkívül állandó nagy raktár öntött vas, zománczott, horgonyozott lemez „Neptum“ kályhák és gázfürdőkádakban. Fürdőszobai pipere cikkekben Mosdók, clostettekben, valamint mindenféle bádgarukban.

Minden nagyhangu hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés. Kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére

Nühely és iroda: Darabos-utca 54. sz. Telefon: 321

Szent Radegund Gráczt mellett

Gyógyhely és vizgyógyintézet.

Pompás fekvés, 750—1500 méternyire a tenger fölött. Pazar fenyves erdők, számtalan sétahelyek, nagyszerű forrásvíz, enyhe klíma pormentes levegő. Pavilon rendszeres tudományos vizgyógy, masszázsvillamos terápia, szénsavas fürdők, diétikus gyógymódok és berendezett nyári lakások. Mérsékelt árak. A fürdő és ivóvíz erősen rádium tartalmu Prospektus ingyen.
Dr. Ruprich, az intézet vezetője.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

FEDÁR

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert Elegnás tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert Nem rongálja

Mert Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,
mint egy 30 fillér-ért
más doboz

ebben a drága világban az egyedüli olcsóság

Elsőrendű
KERÉKPÁROK,
VARRÓGÉPEK,
GRAMAFONOK
legnagyobb raktára.

Molnár Testvérek
DEBRECZEN, EGYHÁZ TÉR 2. SZ.
Fióközet Hajduböszörményben.

Lemez-újdonságok

naponta
érkeznek
Gyors javító-műhely.
Telefon: 727.

Minden szó egyszeri
beiktatása 5 fillér.
Vastagabb betű-
vel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETESEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. - Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetések előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetés díja levélje-
gyekben is beküldhető

OLCSÓ és jó órák, ékszerek leg-
olcsóbban szerezhetőek be Gas-
parik Adám órás és ékszerész-
nél Debrecen, Hunyadi-utca 12.
Ugyanott órajavítások legolcsóbb-
ban eszközölhetők.

KIADÓ uri ház. 4 szoba, konyha
és mellékhelyiségek, virágos ud-
var, jóvízü kut, villanyvilágítással
június 1-re, Jókai-u. 7.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház
egész udvarral, 33 méter utcai
fronttal bármely üzleti célra. 1200
korona évi bérért.

EGY butorozott szoba Csapó-utca
19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur
részére.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő
egész napra könyvvel jelenkez-
het Kigyó-utca 41. sz., délután
2-6 óra közt.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkal-
mazásra azonnal beléphet. Eötvös
utca 64.

SAROK bolt bármi célra alkalmas
június 1-re kiadó. Mester-utca
39. sz.

RÓZSAFÁK magos törzsűek, ol-
csó árban kaphatók. Széchenyi-
kert 8. sz. alatt.

MODERN háromszobás utcai lakás
minden órán kiadó. Könyök-
utca 8.

ÜGYES fűszeresség azonnali be-
lépésre ajánkozik. Cim a ki-
adóban.

CSINOSAN butorozott különbejá-
ratu utcai szoba előszobával
azonnal kiadó. Törökbalint u. 5

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi
bodega helyiség azonnal kiadó.
Értekezhetni Wiener Adófnál
Kossuth u. 27.

RÉZGÁLIC legelsőrendű aussigi,
métermázsánként 68 kor. 50 fill-
lérért kapható. Cim Homoki
Szőlősgazdák Országos Egye-
sülete Szeged, Tisza Lajos-körút
69. sz.

BUTOROKAT konyhaberendezése-
ket raktáron tart Bálint József
asztalos (Csapó) Bereke-étca.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. szá-
mu Steinfeld féle házban, az első
emeleti utcai lakosztály, 1912. évi
november 1-től kezdve kiadó.
Értekezhetni a házmesternél.

A LEGSZEBB fehérneműek bluzok
és pengyolák készülnek Vár-u.
6. Varró és tanuló leányok fel-
vétetnek.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8
fillérjével kapható Bíró Pálnak
mikepércsi országút mellett és
kertgazdaságban.

Porol Fest Tisztít

HRABÉCZY E. D. Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő r.-társaság.

SZÖVET ÉS CSIPKEFÜGGÖNYÖKET, STÓROKAT, DIVÁNYVÉDŐKET
ÁGY- ÉS ASZTALTERITŐKET stb.

Ágytollat fertőtlenítve tisztít



Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

**A Debreczeni
butorkészítő asztalosok árucsernok
szövetkezete**
mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
Telfon 129. Telefon 129.
Hunyadi-utca 17-19. szám.
Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség
figyelmét dusan felszerelt árucsernokára, hol
Debreczen első műasztalosainak és kárpito-
sainak termékei a legmersekeltebb szabott
árban áll a nagyérdemű közönség (rendel-
kezésé a, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
kivitelig. Megtekintés minden vételkényszer
r.élkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjta-
lan. A rendelt avagy raktárból megvett bu-
torokért a legmesszebbmenő garanciát vál-
lalja, hitelképes egyéneknek kedvező fize-
tési feltételek.

.: HIDVÉGER ANIÁL .: Foglalkozik
bank és váltóüzlettel
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. **az összes
bankügyletekkel**

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva!

Európa leggazdagabb kénés hévíz-forrása, viz-
hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIÁS, IZZADMÁNYOK S NŐI BETEGSÉGEK
ELLEN.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul
hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszap-mér és szénsavas-
fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem,
kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasérműmunkák katoná-
zene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő,
16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.
Posta, távirat, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Frospektust küld az
IGAZGATÓSÁG.

Nyomatott Horvitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen. Darabos-utca 7. Typogrhap szedőgépen szedve.